

غنی سازی نمک یددار با فلوراید
مطالعه پایلوت اثربخشی و امکان سنجی

Fortification of
Iodized Salt with Fluoride
A Pilot Project

اداره سلامت دهان و دندان

کمیته کشوری فلوراید کرده نمک یددار

اهداف

• هدف کلی

غنی سازی نمک یددار (نمک سفره) با فلوراید در مناطق نیازمند در راستای پیشگیری از پوسیدگی دندان‌های افراد جامعه

• اهداف اختصاصی

۱. تولید نمک یددار فلورایددار
۲. توزیع نمک یددار فلورایددار در مناطق نیازمند
۳. طراحی نظام پایش در سطوح تولید، توزیع و مصرف نمک یددار فلورایددار
۴. ارتقای سطح آگاهی عموم در خصوص فواید استفاده از نمک یددار فلورایددار

• اهداف کاربردی

۱. تعیین مناطق نیازمند به نمک یددار فلورایددار
۲. تولید نمک یددار فلورایددار خوراکی
۳. عرضه نمک یددار فلورایددار خوراکی
۴. پایش و ارزیابی میزان دریافت فلوراید حاصل از مصرف نمک فلوراید در جمعیت تحت پوشش
۵. افزایش آگاهی عموم و دست اندرکاران بخش سلامت در خصوص فواید مصرف نمک یددار فلورایددار
۶. گسترش استفاده از نمک یددار فلورایددار در مناطق نیازمند کشور
۷. کنترل قیمت نمک یددار فلورایددار

استراتژیها

هدف ۱: تعیین مناطق نیازمند به نمک یددار فلورایددار از طریق بررسی

الف. میزان فلوراید آب آشامیدنی

➤ استراتژی:

سنجش میزان فلوراید آب آشامیدنی در مناطقی که از نمک یددار فلورایددار استفاده خواهند کرد.

✓ فعالیت:

۱. گرفتن نمونه فصلی از آب آشامیدنی مناطق تحت پوشش طرح توسط واحد بهداشت محیط معاونت بهداشتی

۲. گرفتن نمونه ماهیانه توسط سازمان آب و فاضلاب شهری و روستایی

۳. بررسی ششماهه میزان فلوراید آب و اطمینان از مساوی یا کمتر بودن میزان فلوراید از ۰/۷ PPM توسط ستاد استانی

ب. میزان شیوع پوسیدگی دندانی و فلوروزیس

➤ استراتژی:

پایش شاخص پوسیدگی دندانی و فلوروزیس

✓ فعالیت:

۱. تعیین میزان شاخص پوسیدگی دندانی در ابتدای طرح

۲. گزارش موارد مشاهده شده فلوروزیس جهت بررسی در ستاد استانی

هدف ۲: تولید نمک یددار فلورایددار خوراکی

➤ استراتژی ۱: فراهم نمودن بستر مناسب جهت گسترش تولید نمک یددار فلورایددار توسط شرکت تولید کننده مجاز

✓ فعالیت: دریافت مجوز تولید نمک یددار فلورایددار اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی

➤ استراتژی ۲: ایجاد هماهنگی لازم جهت کنترل کیفیت تولید نمک یددار فلورایددار بر اساس استانداردها و ضوابط موجود

✓ فعالیت:

۱. انجام آزمایشات سنجش میزان فلوراید توسط شرکت تولید کننده
 ۲. انجام آزمایشات سنجش میزان فلوراید توسط آزمایشگاه کنترل غذا و دارو در استان
- استراتژی ۳: ایجاد هماهنگی لازم جهت جلوگیری از تولید نمک های تقلبی

✓ فعالیت:

کنترل و نظارت بر تولید نمک خوراکی توسط واحدهای نظارت بر مواد غذایی آرایشی بهداشتی

هدف ۳: توزیع نمک یددار فلورایددار خوراکی

- استراتژی ۱: فراهم نمودن بستر مناسب جهت توزیع نمک یددار فلورایددار توسط شرکت تولید کننده مجاز*
- ✓ فعالیت: کنترل و نظارت بر توزیع نمک خوراکی توسط واحدهای نظارت بر مواد غذایی آرایشی بهداشتی و بهداشت محیط
- استراتژی ۲: ایجاد هماهنگی لازم جهت نظارت بر توزیع نمک یددار فلورایددار توسط معاونت بهداشتی استان
- ✓ فعالیت:

۱. توزیع نمک یددار فلورایددار از طریق مراکز بهداشتی درمانی بمنظور تشویق و آگاهی رسانی به مردم برای مصرف در شش ماهه اول اجرای پایلوت طرح
 ۲. توزیع تدریجی نمک یددار فلورایددار از طریق فروشگاه های مواد غذایی بمنظور رواج مصرف این محصول در شش ماهه دوم اجرای پایلوت طرح
- استراتژی ۳: ایجاد هماهنگی لازم جهت جلوگیری از توزیع نمک های تقلبی
- ✓ فعالیت: جلوگیری از ورود و توزیع نمک یددار و توزیع انحصاری نمک یددار فلورایددار در مناطق تحت پوشش طرح توسط شورای سلامت استان (کمیته امنیت غذایی استانی)
- * در حال حاضر شرکت نمک نیکی سبزدشت تنها شرکت مجاز میباشد.

هدف ۴: پایش میزان دریافت فلوراید در جمعیت تحت پوشش

➤ استراتژی:

بررسی میزان دریافت فلوراید ادرار در جمعیت تحت پوشش

- ✓ فعالیت: انجام آزمایشات ۶ ماهه در گروه هدف به منظور بررسی میزان ترشح فلوراید ادرار توسط آزمایشگاه کنترل غذا و دارو در استان (جزئیات طرح مطالعه به صورت مجزا ارائه خواهد شد)

هدف ۵: افزایش آگاهی عموم و دست اندرکاران بخش سلامت در خصوص فواید مصرف نمک یددار فلورایددار

➤ استراتژی:

اطلاع رسانی در خصوص مزایای نمک یددار فلورایددار توسط کمیته کشوری و ستاد های استانی

✓ فعالیت:

۱. تهیه بسته های آموزشی در خصوص مزایای نمک یددار فلورایددار
۲. برگزاری دوره های آموزشی برای کارکنان بخش سلامت
۳. اطلاع رسانی برای عموم در خصوص مزایای نمک یددار فلورایددار از طریق رسانه های جمعی
۴. برگزاری همایش های علمی و ارایه مقاله و سخنرانی در خصوص مزایای نمک یددار فلورایددار

هدف ۶: گسترش استفاده از نمک یددار فلورایددار در مناطق نیازمند کشور

➤ استراتژی:

۱. بررسی مشکلات و نتایج طرح پایلوت

✓ فعالیت:

۱. تشکیل جلسات ادواری ستادهای استانی در حین اجرای طرح
 ۲. تجزیه و تحلیل نتایج طرح پایلوت توسط ستادهای استانی
 ۳. تدوین گزارش نهایی طرح پایلوت توسط کمیته کشوری
 ۲. ارائه پیشنهادات موثر به منظور گسترش طرح در مناطق نیازمند
- ✓ فعالیت: تشکیل جلسات کمیته کشوری بمنظور اتخاذ تدابیر لازم جهت گسترش طرح
۳. تشویق شرکت های تولید کننده نمک به تولید نمک یددار فلورایددار با رعایت استانداردهای لازم پس از کشوری شدن طرح
- ✓ فعالیت: هماهنگی با سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران بمنظور ابلاغ و کنترل رعایت استاندارد مربوطه در کارخانجات داوطلب تولید کننده نمک یددار فلورایددار توسط کمیته کشوری

هدف ۷: کنترل قیمت نمک یددار فلورایددار

➤ استراتژی:

اتخاذ سیاستهای کنترل بازار به منظور تثبیت قیمت نمک یددار فلورایددار

➤ فعالیت:

۱. توزیع رایگان نمک یددار فلورایددار در ۶ ماه اول اجرای طرح در مناطق نیازمند توسط ستاد استانی
۲. اختصاص اعتبار جهت تثبیت قیمت نمک یددار فلورایددار توسط اداره سلامت دهان و دندان